

DUNDAGAS MĀKSLAS UN MŪZIKAS SKOLA

Pils ielā 14, Dundagā, Dundagas pagastā, Dundagas novadā, LV3270
tālr. 3237864, mob. tālr. 29543665, e-pasts: dmms@dundaga.lv
Reģ. Nr. 4174902076

Dundagas novada, Dundagas pagastā

APSTIPRINU
Dundagas Mākslas un
mūzikas skolas direktore

D.Čodera
2019. gada 7. jūnijā

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

DROŠĪBAS NOTEIKUMI IZGLĪTOJAMAJIEM PAR PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANU

07.06.2019.

Nr.MS-1-7./19/06

Izdoti saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 24. novembra noteikumu Nr.1338
„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to
organizētajos pasākumos” 7.4 un 8. punktu.

I Vispārīgie jautājumi

1. Drošības noteikumi izglītojamajiem par pirmās palīdzības sniegšanu (turpmāk – Noteikumi) nosaka visu Dundagas Mākslas un mūzikas skolas (turpmāk – Izglītības iestādes) izglītojamo mērķtiecīgu un nekavējošu rīcību notikuma vietā, lai saglabtu cietušā organisma dzīvības funkcijas un novērstu iespējamās sekas **līdz ierodas neatliekamā medicīniskā palīdzība.**
2. Noteikumi pieejami informatīvajos stendos Izglītības iestādes gaitenī Dundagā / vestibilā – Kolkā, kā arī Dundagas novada mājas lapā, sadaļā – “Izglītība” – “Dundagas Mākslas un mūzikas skola” – “Dokumenti”.

II Pirmās palīdzības sniegšanas vispārīgās prasības

3. No pareizi sniegtas pirmās palīdzības bieži ir atkarīga cietušā dzīvība, tāpēc katram ir nepieciešams zināt veicamos pasākumus, to nozīmi un secību, lai prastu rīkoties nelaimes gadījuma vietā.
4. Cietušā aprūpe ietver gan pirmās palīdzības sniegšanu, gan sarunas ar cietušo, gan psiholoģiskās palīdzības sniegšanu.

III Rīcība situācijā, ja noticis nelaimes gadījums

5. Ja noticis nelaimes gadījums ar izglītojamo, noskaidrot, kas noticis, novērtēt situāciju.
6. Pamanīt un lūgt palīdzību, lai novērstu briesmas, kas apdraud gan pašu, gan cietušo (piemēram, nodzēst liesmas, atslēgt elektrību, apturēt asiņošanu).
7. Mierināt cietušo, nepamest cietušo vienu, aizsūtīt uzticamu cilvēku pēc palīdzības, ja cietušais jāatstāj viens, apsoli, ka tūlīt atgriezīsies kopā ar palīdzību.
8. Rīkoties mierīgi un atbilstoši ievainojumam vai citam veselības traucējumam.
9. **Nekavējoties paziņot pedagogam vai citam skolas darbiniekam par nelaimes gadījumu!**
10. **Izsaucot neatliekamo medicīnisko palīdzību, zvanot glābšanas dienestam: 112, ziņo:**
  - kur noticis negadījums;
  - kas noticis;
  - cik cietušo vai sasilušo;
  - nepārtrauc sarunu, pirms to nav izdarījis dispečers;
  - pēc palīdzības izsaukšanas atgriezies pie cietušā un turpini sniegt palīdzību līdz NMP brigādes ierašanās brīdim.

IV Pirmā palīdzība asiņošanas gadījumos

11. Sniedzot pirmo palīdzību jāievēro šādi noteikumi:
  - 11.1. brūcei nedrīkst pieskarties bez uzvilktiem vienreiz lietojamajiem cimdiem, tos var aizstāt ar citu ūdensizturīga materiāla izstrādājumu, piemēram, plastikāta maisiņu;
  - 11.2. brūci nedrīkst mazgāt ar ūdeni vai ar jebkādiem ārstniecības līdzekļiem, apkaisīt ar pulveri un apziest ar ziedēm, jo tas traucē brūces sadzīšanai;
  - 11.3. nedrīkst no brūces noslaucīt smiltis, zemi un tml., ar tādu paņēmieni brūce inficējas;
  - 11.4. nedrīkst brūci notīrīt no sarecējušām asinīm, jo var sākties asiņošana;
  - 11.5. nedrīkst pašiem izņemt svešķermeni.
12. Jānogulda cietušais ar asiņojošo vietu uz augšu.
13. Jāatbrīvo asiņojošā vieta no apģērba.
14. Asiņojošo kāju vai roku pacel uz augšu.
15. Asiņošanas apturēšanai jāmeklē pieaugušo palīdzība.

V Pirmā palīdzība apdegumu un applaucējumu gadījumā

16. Nedrīkst ar rokām aizskart apdegušo vietu.
17. Nekavējoties dzesēt apdegušo vietu ar vēsu, bet ne ar aukstu ūdeni vismaz 10 min.
18. Nepārplēs tulznas - ādas slānītis cietušo vietu sargā no infekcijas. Ja apdegumu nepareizi kopj, var veidoties sastrutojums un sarežģījumi var rasties arī pie neliela apdeguma.
19. Ja apdegums ir lielāks par bērna plaukstu, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību.
20. Gaidot mediķus neliec neko uz brūces un nepārsien to saviem spēkiem.

VI Pirmā palīdzība apsaldējumu gadījumos

21. Audu apsaldēšanas gadījumos rodas arī asinsvadu aizsprostošanās (tromboze). Nosalušās ķermeņa daļas nav ieteicams berzēt ar sniegu, jo sniegā bieži ir sīki ledus gabaliņi, kuri var saskrāpēt apsaldēto vietu un var sākt veidoties sastrutojumi.
22. Nogādājiet cietušo siltumā un novelciet mitrās un/vai cieši piegulošās drēbes un apavus.
23. Apsaldēto ķermeņa daļu ietīt sausā, tīrā apsējā.

24. Paceliet apsaldēto kāju vai roku uz augšu, to nedrīkst masēt.
25. Cietušajam jādod dzert silts, cukurots dzēriens.

VII Pirmā palīdzība elektrotraumas gadījumā

26. Strāva, ejot caur organismu, rada muskuļu krampjveida saraušanos, tāpēc cietušais nevar atraut roku, ar kuru pieskāries elektrības vadam. Vispirms cietušais jāatbrīvo no strāvas, tāpēc jāmēģina izslēgt strāvu ar slēdžiem, izslēgt drošinātājus. Ja to nevar izdarīt, jāmēģina cietušo atvilkt nost aiz drēbēm vai ar kādu sausu koka priekšmetu. Nedrīkst pieskarties cietušā ķermenim, kamēr tas nav atbrīvots no strāvas avota, jo cilvēka ķermenis vada elektrisko strāvu un palīdzības sniedzējs pats var kļūt par strāvas upuri. Palīdzības sniedzējam labāk rīkoties tikai ar vienu roku, jo tad, ja tas netīšām pieskartos strāvu vadošajām daļām, trieciens būtu mazāk bīstams.
27. Kad cietušais ir atvienots no strāvas iedarbības, jāmēģina ar viņu sazināties.

VIII Saindēšanās ar gāzi.

28. Saindēšanās notiek ilgstoši ieelpojot gāzi. Cietušais nekavējoties jānogādā svaigā gaisā, jānovieto uz muguras, jāatpogā apģērbs un nekavējoties jāizsauc ārsts.

IX Pirmā palīdzība ģīboņa gadījumā

29. Ģībonis ir īslaicīga bezsamaņa. Tā iemesls ir īslaicīgi samazināta asiņu piegāde galvas smadzenēm.
30. Ja cietušais ir tuvu ģībonim (reibonis, slikta dūša, spiediens pakrūtē, gaisa trūkums, redzes aptumšošanās), viņš jānogulda.
31. Ja cietušais ir pagībis, viņš jānogulda uz muguras un jāpārbauda, vai cietušais elpo.
32. Nekādā gadījumā nedrīkst liet ūdeni virsū uz galvas, jo ūdens liešana var izraisīt to, ka elpojošam cilvēkam ūdens var nonākt elpceļos un izraisīt aizrīšanos, kas var tikai pasliktināt stāvokli.

X Pirmā palīdzība lūzumam, izmežģījumiem, sasitumiem un saišu sastiepumiem gadījumos.

33. Raksturīgākās pazīmes - sāpes, deformācija, nespēja kustināt locekli, pietūkums. Necenties atšķirt dažādus traumu veidus un vienmēr pieņem, ka trauma var būt lūzums.
34. Nekustini, nepārvieto cietušo un neļauj to darīt citiem, pārvieto tikai tad, ja draud briesmas dzīvībai.
35. Ja cietušais ir tikai sasieties, bet nekas nav laužts vai izmežģīts, sasituma vietai jāpieliek aukstums.

XII Riska faktori

35. Psiholoģiskie un emocionālie faktori.
36. Traumatisma riska faktori.
37. Ķīmiskie faktori.

XIII Noslēguma jautājumi

38. Katrs izglītojamais, izņemot pirmsskolas vecuma izglītojamos, iepazīšanos ar šo Noteikumu saturu un prasībām apliecina ar ierakstu "iepazīnos" attiecīgajā veidlapas ailē, norādot datumu un parakstu.

39. Noteikumi stājas spēkā ar 2019. gada 1. septembri.